

Till dig som är äldre
och behöver stöd:

Detta kan du
få hjälp med!

En informationsbroschyr från Herrljunga
kommuns socialförvaltning till alla
i kommunen som har fyllt 80 år.

HERRLJUNGA KOMMUN

Ansökan om stöd

Om du är äldre eller har någon funktionsnedsättning och har behov av stöd och omsorg men inte har förmåga själv att tillgodose dessa behov eller inte har någon annan som kan hjälpa dig, då kan du ansöka om insatser från kommunen. För att ansöka om hjälp behöver du vända dig till en biståndshandläggare. Det är en person som tillsammans med dig utreder dina behov. Det görs alltid en individuell bedömning.

Beslut om stöd

När du har ansökt om hjälp ska du få ett beslut av biståndshandläggare. I beslutet ska det stå vilken hjälp du är beviljad. Om du inte beviljas det stöd du har ansökt om kan du överklaga beslutet. Biståndshandläggare kan hjälpa dig med en överklagan.

Det görs alltid en individuell bedömning. Nedan finns exempel på vad du kan få hjälp med.

Hemtjänst

Den som inte klarar sin egen personliga vård eller andra göromål kan få stöd med detta efter individuell bedömning. Bland annat kan man få hjälp inom följande områden:

Personlig vård

- personlig hygien t.ex. att tvätta sig, duscha, borsta tänder, toalettbesök
- att klä på och av sig kläder
- att äta och dricka eller med dukning, skära upp mat och hälla upp dryck
- att sköta sin egen hälsa och möjliggöra känsla av välbefinnande genom t.ex. praktisk hjälp för att utföra egenvård eller ledsagning till planerade besök på vårdcentral, även under själva besöket för den som behöver det

Hemliv

- inköp
- med inköp av dagligvaror
- med att planera och skriva inköpslista och plocka in varorna i skåp, när så behövs

Bereda måltider

- inköp av färdiglagad mat från affären
- stöd i hemmet med enklare måltid
- att få matdistribution

Klädvård

- att tvätta kläder, sänglinne och handdukar. Även klädvård samt att lägga in tvätten i skåp kan ingå

Städa bostaden

- städning
- att avlägsna matavfall, diska och med renbäddning av sängkläder kan ingå

Ta hand om hemmets skötsel

- att ta hand om föremål gällande bostaden och dess inventarier, kläder, hjälpmedel och växter, till exempel att vattna blommor

Ekonomi

Verksamheten ska så långt det är möjligt undvika att hantera den enskildes pengar. Post- och bankärenden ska i första hand utföras av anhöriga eller legal företrädare. Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt kan ett visst stöd beviljas, till exempel:

- att fylla i post- och bankgiroblankett

Samhällsgemenskap

- ledsagning för att kunna ta del av föreningsliv eller träffa vänner
- samvaro i hemmet eller till samvaro utanför hemmet

Trygghet

Den som känner oro i vardagen kan få en daglig telefonkontakt eller tillsyn av hemtjänsten. Omfattningen är individuell efter behov och syfte. Behovet kan tillgodoses genom att få hjälp med, till exempel:

- ett trygghetslarm
- trygghetsringning
- tillsyn genom kamera, så kallad digital fjärrtillsyn
- ett tillsynsbesök

Allmänt om trygghetskamera - digital fjärrtillsyn

Hemtjänstens personal utför tillsynen via webbkamera, på de tider som du och hemtjänsten kommit överens om. Insatsen innebär att personalen kontrollerar att allt är väl. Kameran är bara aktiv på överenskomna tider och all annan tid är tjänsten avstängd och låst.

Personalen kan se om du ligger i din säng, om du verkar lugn eller orolig och om allt i övrigt verkar vara i sin ordning.

För tillsyn via kamera betalas samma avgift som för ett vanligt hembesök enligt i Herrljunga kommun fastställd taxa.

Nyckel måste lämnas till hemtjänsten för att de ska kunna komma in till dig om det händer dig något och du själv inte kan öppna dörren.

Allmänt om trygghetslarm

Efter beslut från biståndshandläggare kan du hyra ett trygghetslarm. Du kan använda larmet vid oförutsedda hjälpbehov till exempel om du ramlat.

Trygghetslarmen installeras av personal från hemtjänsten.

Nyckel måste lämnas till hemtjänsten för att de ska kunna komma in till dig om det händer dig något och du själv inte kan öppna dörren.

Särskilt boende

Du som har ett omfattande och varaktigt behov av vård och omsorg, som inte kan tillgodoses med hemtjänst, kan beviljas insats i form av särskilt boende. Särskilt boende för äldre benämns i dag som vård- och omsorgsboende. Med det menas att du har behov av kontinuerliga hjälpinsatser för att klara din dagliga livsföring dygnet runt. Behov kan vara av både fysisk och psykisk art. Det är ditt behov av vård och omsorg som avgör om du beviljas ett vård- och omsorgsboende. Vård- och omsorgsboende finns på Hagens och Hemgårdens särskilda boende.

Lediga lägenheter fördelas utifrån vem som har störst behov av vård och omsorg. Det är alltså det aktuella behovet, inte vem som väntat längst, som avgör vem som erbjuds en ledig lägenhet. Önskemål gällande boende tillgodoses i den mån som är möjlig.

Korttidsboende

På korttidsboende får du vård och omsorg dygnet runt under en begränsad tid. Det kan till exempel vara i samband med rehabilitering efter en tids sjukdom eller en olycka, i väntan på annat boende eller för att anhöriga ska få avlösning.

Har du beviljats vård- och omsorgsboende och vistas på sjukhus eller korttidsboende kan du inte välja att vänta kvar på sjukhus eller korttidsboendet utan måste acceptera erbjudandet om lägenhet och flytta in omgående.

Korttidsboendet finns på Stationsvägen 16 A, Ljung (f.d. Gäsenegården).

Parboende

Möjlighet till parboende för par där bara den ena har ett beslut om särskilt boende finns i dag på Hemgården och Hagen. Här finns en lägenhet med 2 rum som möjliggör boende i samma lägenhet. I övrigt erbjuds paret varsin lägenhet med 1 rum där dessa om möjligt ligger i angränsning till varandra. Om inga lediga lägenheter finns bredvid varandra, kommer paret erbjudas de lägenheter som finns med möjlighet att byta lägenhet när angränsande lägenhet blir ledig.

Det är du som har behov av bistånd i form av särskilt boende som kan ansöka om att du vill ha en medboende. Även du som redan bor på särskilt boende kan ansöka om medboende.

Om medboenden också har behov av insatser görs en ansökan hos biståndshandläggaren på samma sätt som i ordinärt boende. Hemtjänstinsatserna genomförs av personal på boendet.

Om behovet av parboende inte längre finns kan hyresavtalet komma att sägas upp för den medboende.

Dagverksamhet/dagträff

Kommunens dagträff riktar sig till personer med nedsatt minnesfunktion. Dagträffen finns i lokaler på Stationsvägen i Ljung (f.d. Gäsenegården). Dagträffen har öppet måndag – fredag, året om.

Insatsen är biståndsbedömd dagverksamhet och avlösarservice. Frisör och fotvård finns i anslutning till dagverksamheten.

Aktiviteterna kan till exempel bestå av högläsning, sång och musik, matlagning, sällskapsspel och promenader.

Stöd till anhöriga

Med närstående avses den person som tar emot omsorg, vård och stöd. Den som ger hjälpen benämns anhörig eller annan person. Anhörig kan vara make/maka, sammanboende, förälder, barn, barnbarn eller annan person i nära relation till den enskilde.

Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har ett funktionshinder.

Det kan vara svårt att skilja anhörigas behov av stöd från det behov av stöd som den närstående har. Ofta innebär stödinsatser direkt till den äldre, till barnet med funktionshindret etc. även att den anhöriges situation underlättas, men det behövs också insatser som riktar sig direkt till de anhöriga som vårdar.

Stöd som riktar sig till den anhörige

Den anhöriges behov av stöd kan ges i form av avlösning i hemmet, enskilda samtal med stödperson såsom biståndshandläggare, sjuksköterska eller annan person i förvaltningen.

Stöd till den som är äldre, funktionshindrad eller långvarigt sjuk

Det indirekta stödet till anhöriga kan ges i form av dagverksamhet för personer med nedsatt minnesfunktion, korttidsplats eller växelvård. För dessa former av stöd krävs biståndsbeslut för den enskilde som får den direkta insatsen/stödet.

Stödet ska, så långt som möjligt, vara individanpassat och utformas i samråd med de berörda. För den som vårdar närstående i hemmet kan handläggaren vara en viktigt kontakt- och stödfunktion. Handläggaren skall informera om vilket utbud som finns av såväl biståndsbedömda insatser som aktiviteter genom t.ex. frivilligorganisationer.

Anhörigstöd i form av avlösning i hemmet

Att stödja anhöriga med denna avlastning ska ses som en förebyggande insats för att förbättra den enskildes möjlighet att bo kvar i den egna bostaden samt att stärka dennes möjligheter att få hjälpinsatser av anhörig.

Avlösning i hemmet är avgiftsfritt upp till 10 timmar per månad.

Från ansökan till beslut

För att få stöd och hjälp gör du en ansökan hos en handläggare. I Herrljunga kommun handlägger biståndshandläggare ansökningar med inriktning äldre. Du får sedan ett beslut utifrån din ansökan.

Den som handlägger din ansökan gör en utredning och bedömer om du har rätt till stöd. De lagar som styr är främst Socialtjänstlagen, SoL eller Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Du behöver inte känna till vilka lagar som är aktuella för dig.

Så här går det till – steg för steg

Du tar kontakt

Du tar kontakt med kommunens handläggare.

Information

Handläggare ger dig information om vilka stödinsatser som kan vara aktuella och hur det kan utformas. I samtalet har du möjlighet att uttrycka dina behov och du kan ansöka om stöd inom dina olika livsområden.

Ansökan

Det är du själv som avgör om du vill ansöka om stöd och vilket stöd du vill ansöka om. Ansökan kan göras skriftligt eller muntligt och vara godkänd av dig.

Utredning

Handläggare gör en utredning om ditt behov av stöd.

Bedömning

Ditt behov av stöd provas utifrån dina, individuella behov.

Du får ett beslut

Om ansökan beviljas

Du får ett skriftligt beslut om vilket stöd du har rätt till. Personal från den verksamhet som ska utföra stödet kontaktar dig och ni planerar för när och hur stödet kan påbörjas. Beslut kan ibland tidsbegränsas.

Om det blir avslag

Om du inte har rätt till det sökta stödet får du ett skriftligt beslut om avslag. Du kan få avslag på en del av ansökan, det vill säga att du inte beviljas stöd i den omfattning som du ansökt om. Skäl för avslag kan till exempel vara att stödet kan tillgodoses på ett annat sätt.

Omprövning av beslut

Omprövning av beslutet kan vara motiverat på grund av ändrade förhållanden till exempel om ditt behov väsentligt har förändrats.

Hur lång tid tar det att få ett beslut?

En ansökan ska handläggas så snabbt som möjligt från det att ansökan har inkommit till kommunen tills du får ett beslut. Handläggningstiden beror på vilket stöd du ansökt om, men bör som längst vara fyra månader.

Hemsjukvård

För dig som vårdas i hemmet eller på något av våra boenden kan hemsjukvård beviljas då du på grund av hälsotillstånd eller funktionsnedsättning behöver detta. Sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut planerar hälso- och sjukvårdsinsatserna tillsammans med dig och behandlande läkare. Insatserna utförs av sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut eller av delegerad omvårdnadspersonal.

Hälso- och sjukvårdsinsatser kan till exempel vara hjälp med läkemedel, omläggning av sår eller träning.

Hjälpmedel

Behöver du hjälpmedel? Det kan till exempel vara en rollator, duschstol eller rullstol. Vänd dig då i första hand till din vårdcentral.

Om du bor i särskilt boende eller får hjälp av kommunens hemsjukvård ska du kontakta kommunens rehabiliteringsenhet.

Bostadsanpassning

Bostadsanpassning är ett stöd för dig som har en funktionsnedsättning och som har behov av att ändra din bostad och närmiljö så att den blir så funktionell som möjligt för dig. Du som har funktionsnedsättning ska kunna leva som andra, i din egen bostad så långt det är möjligt.

Har du frågor om bostadsanpassning eller vill göra en ansökan ska du kontakta Tekniska förvaltningen.

Färdtjänst

Färdtjänst är en alternativ kollektivtrafik för dig som inte kan åka med vanliga kollektivtrafiken.

Vad är färdtjänst?

Med färdtjänst menas att du kan åka taxi när du ska handla eller besöka någon anhörig/bekant eller delta i någon fritidsaktivitet. Färdtjänst är en del av kollektivtrafiken. Personalen på Västtrafiks beställningscentral planerar resorna och du kan få åka färdtjänst tillsammans med andra personer.

Färdtjänsten gäller inte för sjukresor eller resor som betalas av annan till exempel försäkringsbolag.

Vem är färdtjänst till för?

Färdtjänst är till för dig som har fysiskt, psykiskt eller socialt funktionshinder,

som varar i minst 3 månader och bidrar till att du har väsentliga svårigheter att förflytta dig på egen hand och inte kan åka allmänna kommunikationsmedel. För att kunna använda sig av färdtjänst krävs tillstånd.

Hur söker du färdtjänst?

Du ansöker antingen via vår e-tjänst eller genom att fylla i en ansökningsblankett. Ibland måste din funktionsnedsättning styrkas med läkarintyg eller intyg från annan vårdgivare till exempel sjukgymnast eller sjuksköterska, vilket du bekostar själv. När din ansökan har kommit in till oss, handläggs den enligt rutin och du får därefter ett skriftligt beslut. Skulle du inte vara nöjd med beslutet har du möjlighet att överklaga det.

Herrljunga kommuns färdtjänstområde

Du som har färdtjänst i Herrljunga kommun får resa obegränsat inom följande kommuner: Herrljunga, Alingsås, Borås, Essunga, Falköping, Skövde, Ulricehamn, Vara och Vårgårda.

Riks- och regionfärdtjänst

Om du behöver resa längre än du får med färdtjänst kan du ansöka om regionfärdtjänst eller riksfärdtjänst. Regionfärdtjänst avser resor inom Västra Götalandsregionen och Riksfärdtjänst avser resor utanför regionen. För att beviljas tillstånd ska du ha ett långvarigt funktionshinder och som gör det svårt för dig att själv förflytta dig eller resa med buss och tåg.

Övrigt om hjälp och stöd i hemmet och boende

Husarbete

Du kan välja ett privat företag som utför tjänster i ditt hem - husarbete, tidigare kallat "hushållsnära tjänster". För husarbete kan du göra skatteavdrag.

Fixartjänst

Kommunens Arbetscenter kan hjälpa dig med olika arbetsuppgifter i hemmet och i trädgården, så kallade fixartjänster, mot ersättning enligt antagen avgiftstaxa.

Exempel på sådana arbetsuppgifter är:

Inomhus:

- byte av glödlampor och elsäkringar
- dammtorkning
- fönsterputsning
- mattpiskning
- nedtagning och uppsättning av gardiner, lampor och tavlor
- städning av golv, torka lister, dörrar och skåpsluckor

Utomhus:

- klippning och trimning av gräsmattor, häckar och buskar

- rensning av trädgårdsgångar, uppfarter och trädgårdsland från ogräs
- räfsning av löv och annat trädgårdsavfall och transport av detta till återvinning
- snöröjning och halkbekämpning

Trygghetsboende

Boendeformen vänder sig till dig som är över 70 år och som har behov av en lättillgänglig bostad. Det krävs inte ett biståndsbeslut för att du ska få en trygghetsbostad.

I Herrljunga finns trygghetsboende på Stationsvägen 16, i Ljung.

Ett trygghetsboende är en hyreslägenhet med närhet till service och gemenskap. I ett trygghetsboende har du en egen lägenhet med hög tillgänglighet samtidigt som det finns gemensamhetsutrymmen för social samvaro samt personal måndag till fredag under vissa angivna tider.

Är du intresserad av trygghetsboende kontakta Tekniska förvaltningen. Där kan du få mer information om lägenheterna, kriterier för inflyttning samt intresseanmälan för en lägenhet.

Aktiviteter och sociala mötesplatser för dig som är äldre

I Herrljunga kommun finns ett brett utbud av aktiviteter för dig som är äldre. Aktiviteterna anordnas av bland annat pensionärsföreningarna PRO och SPF Knutpunkten, Svenska kyrkan och frivilligarbetare. Sociala mötesplatser finns också på Stationsvägen i Ljung och på Hemgården i Herrljunga.

Övrig information

Allmänt om avgifter

Det är vilken hjälp du får och vilken typ av boende du har som avgör hur mycket du ska betala till kommunen. Vi gör en beräkning just för dig och stämmer av med statliga och kommunala regler, så att du får rätt avgift utifrån dina ekonomiska förutsättningar.

Avgiften för personlig omvårdnad, hemsjukvård och trygghetslarm justeras utifrån dina intäkter och fasta kostnader (hyra). Dessa avgifter ingår i det så kallade högkostnadsskyddet som är beslutat enligt lag. För att vi ska kunna beräkna din avgift behöver du skicka in inkomstförfrågan till avgiftshandläggaren. Kostnaden för mat, hyra, förbrukningsartiklar, utkörningsavgift och medicinsk fotvård ingår inte i högkostnadsskyddet vilket innebär att ingen justering på den kostnaden görs.

Kommunala pensionärs- och funktionshinderrådet

De som är äldre och/eller har en funktionsnedsättning och bor i kommunen har möjlighet att vara med och påverka den kommunala verksamheten för

dessa grupper genom kommunala pensionärs- och funktionshinderrådet. Rådet ska vara ett organ för samråd före beslut och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för pensionärernas och de funktionshindrades riksorganisationer i kommunen.

I pensionärs- och funktionshinderrådet ingår representanter från kommunens äldre- och funktionshinderorganisationer: PRO Herrljunga, PRO Gäsene, SPF Knutpunkten, NHR och FUB. Även finska föreningen sitter med i rådet. I rådet ingår också politiker från kommunstyrelse, socialnämnd och tekniska nämnden, samt tjänstemän från socialförvaltningen.

Synpunkter och klagomål

Har du synpunkter på den hjälp du får av oss eller har du förslag på hur vi kan bli bättre?

Dina synpunkter är viktiga och kan hjälpa oss som arbetar med omsorg och vård att bli bättre. Dina synpunkter är viktiga i vårt kvalitetsarbete.

Har du något du vill framföra så vänd dig i första hand till den ansvariga enhetschefen vars verksamhet det gäller. Det går också bra att kontakta någon av våra kvalitetssamordnare som har ett övergripande ansvar för förvaltningens kvalitetsarbete.

Du kan även använda Herrljunga kommuns synpunktshantering, Synpunkten, som du hittar på kommunens hemsida.

Kontaktuppgifter

Om du har frågor och önskemål om ytterligare information för respektive område hör då av dig till någon av personerna på telefonnummer nedan. Har du önskemål om ytterligare information vid ett personligt besök kontakta då någon av nedanstående för överenskommelse om en lämplig tid.

Biståndshandläggare

Telefontid 8.30 – 9.30

Om du är född dag 1 – 10	0513 – 171 54
Om du är född dag 11 – 21	0513 – 171 41
Om du är född dag 22 – 31	0513 – 171 44

Enhetschefer

Hemgården	0513 – 172 50, 172 10
Hagen	0513 – 172 69
Hemtjänst Herrljunga	0513 – 172 49, 172 39
Hemtjänst Ljung	0513 – 172 87
Hemsjukvård	0513 – 173 43
Korttidsboende och dagträff	0513 – 171 77
Arbetscenter/fixartjänst	0513 – 173 68

Sjuksköterska

Kontakta kommunens växel	0513 – 170 00
--------------------------	---------------

Arbetsterapeut och fysioterapeut

Kontakta kommunens växel	0513 – 170 00
--------------------------	---------------

Färdtjänst/riksfärdtjänsthandläggare	0513 – 171 67
--------------------------------------	---------------

Kvalitetssamordnare

SAS, Socialt ansvarig samordnare	0513 – 171 59
MAS, Medicinskt ansvarig sjuksköterska	0513 – 171 95

Avgiftshandläggare

Telefontid måndag-torsdag 11.00 - 12.00	0513 – 171 72
---	---------------

Arbetscenter/Fixartjänst	0513 – 171 98
--------------------------	---------------

Aktiviteter och sociala mötesplatser

Kontakta kommunens växel	0513 – 170 00
--------------------------	---------------

Tekniska förvaltningen

Trygghetsboende	0513 – 172 05
Bostadsanpassning	0513 – 172 00

Den här broschyren riktar sig till dig i Herrljunga kommun som är äldre eller har någon funktionsnedsättning och har behov av stöd och omsorg. Här finns information om hemtjänst, särskilt boende, trygghetsboende, bostadsanpassning, färdtjänst och mycket mer. Det beskrivs även hur du går till väga för att söka stöd och hur det fungerar från ansökan till beslut.

Här finns också kontaktuppgifter till tjänstepersoner på Herrljunga kommun som kan ge mera utförlig information och svara på frågor. Hör av dig om det är något som du undrar över.

Socialförvaltningen, Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN